

Balkanlarda bitaraf blok

Bulgar gazeteleri Bulgaristanın böyle bir bloka girmeyeceğini yazıyorlar

Macar mahafili İtalyanın nüfuzu altındaki bir blokun Rusyanın aksülâmelile karşılaştığı kanaatinde

Romanya topraklarından hiçbir parça terketmiyor, Cenubi Dobricayı Bulgaristana bırakacağı haberi tekzip ediyor

Sofya 19 (A.A.) — Alman ajansı bildiriyor: Matbuat, Politische Korrespondenz gazetesinin makalesi hakkında uzun tefsiratta bulunmakta ve bu makaleyi umumiyet itibarıyla tasvib etmektedir.

Gazeteler, Balkan devletlerinin yakında toplanacaklarına dair Türk menbalarından verilen haberler hakkındaki mühim beyanatın esas kısımlarını «Almanya Balkanlarda barış istiyor» başlığı altında neşrediyor ve Bulgaristanın «Bitaraf blok» ismi altında arzedecek bir Balkan birliğinin haricinde kalacağını yazıyor.

Sofyadaki salâhiyetkar mahfiller Bulgaristanın her hangi bir bloka itihak ve bu suretle şimdiki vaziyetini terketmek niyetinde olmadığını bildiriyorlar. Versailles'da vücuda getirilen vaziyetin muhafazasına matuf ve bilhassa Sovyetler Birliği aleyhine müteveccih her hangi bir blok tesisi fikrinin Bulgaristan için kabulü imkânsızdır. Bulgaristanda hâkim olan kanaat şudur ki, İtalyan teşriki meselesinin inzıam ettiği Alman - Sovyet teşriki mesaisi yalnız Balkanlarda ba-

rışı temin edecek mahiyette değil, aynı zamanda Avrupa kıtasının bu kısmını alâkadar eden meselelerin hakaniyetli ve müsalemetperver bir surette halini de temin edecek mahiyettedir.

Macar mahafilinin kanaati

Budapeşte 19 (A.A.) — (Havas) Macar diplomatik mahfilleri doğu - Cenub Avrupasının muhtelif devletleri arasındaki münasebatın inkişafını büyük bir dikkatle takip etmekte ve Avrupanın bu kısmında bir bitaraf blok tesisi hakkındaki şayiaları ihtimamla kaydetmektedir.

Macar gazeteleri Avrupanın bu kısmındaki diplomatik vaziyete ve Macaristanın hattı hareketine müteallik olarak dünya matbuatı ve bilhassa İtalyan matbuatı tarafından neşredilen yazıları geniş mikyasta nakletiyorlar.

Doğu - Cenub memleketlerindeki İtalyan diplomatik mümessillerinin bulundukları memleketlerin hükûmetlerine, böyle bir bitaraf blok fikrine İtalyanın muhalif olmadığını fakat bu blokun büyük devletler haricinde

tahakkukunun daha ziyade mümkün olacağını bildirdikleri haber verilmektedir.

Macar siyasi mahfilleri, İtalyan nüfuzu altında böyle bir blokun Sovyetler Birliğinin şiddetli aksülâmelini in taç edebileceği kanaatinde dirler.

Romanya arazi terketmeyecek

Bükreş 19 (A.A.) — Alman ajansından: Romanya matbuatı bugün yazılarında Romanyanın komşularıyla olan münasebatını mevzuubahs etmekte ve Rumen hudutlarının değişmezliğini ehemmiyetle kaydeylemektedir. Corentul diyor ki:

«Romanya, büyük Romanyanın istinat ettiği prensiplere sadık kalmaya azmetmiştir. Romanya samimi dostlukları reddedecek değildir. Ancak Avrupa kıtası için ve bu kıtanın sulhu için tehlikeli olan eski formüllerden de bilhassa uzak bulmaktadır.»

Romania gazetesi de şöyle yazıyor:

(Devamı 4 üncü sahifede)

Asılsız bir haber

Reisicumhurun yakında Bağdada gideceği doğru değil

Ankara 19 (A.A.) — Haber aldığı-mıza göre, Reisicumhur İsmet İnönü'nün yakında Bağdada seyahat edeceklerine dair bazı ecnebi menabiden intişar eden haberin aslı ve esası yoktur.

İnhisarlar Vekili Diyarbakıra gitti

Ankara 19 (Telefonla) — Gümrük ve İnhisarlar Vekili B. Raif Karadeniz bugün Diyarbakıra hareket etti. Vekil oradaki inhisar müesseselerini teftiş edecektir.

İsviçrenin tedbirleri

Vaziyetin kararsızlığı yüzünden orduda izinler kaldırıldı

Bern 19 (A.A.) — Ordu kumandanlığı tarafından neşredilen bir tebliğde şöyle denilmektedir:

«Harp vakayii karşısında şimdiki kararsızlık devam ettiği müddetçe kıtaatta izinden bahsedilmesi lüzumsuzdur.»

Dikkatler:

Yanlış çalan telefonlar

Şehir telefonlarında çok defa, istenilen numarayı birde bulmak kabil olmuyor ve bazı telefonların günde bir kaç defa yanlış olarak çalındığı görülüyor. Bu yüzden hem bir muhavere bir kaç muhavere ücretle temin edilebiliyor, hem de işi acele olanlara müşkülât çıkıyor.

Bu vaziyet yalnız kadranı çeviren parmakların yanlış hareketlerine atfedilemez. Çünkü bir yeri aramak için aynı abone numarası üç kere tekrar edildiği halde üçünde de başka başka yerlerin açıldığı vakidir. Eğer santral otomatikinde bir kusur varsa bu derhal tamir ve tashih edilmelidir. Aksi takdirde aboneler fazla mükâleme parası vermek haksızlığı karşısında kalabilirler.

Son dakika

Almanya, kiliselerin altınlarını istedi

Münih suikastından sonra Almanyada beş bin kişi tevkif olundu

Bren 20 — Berlinden gelen haberlere göre Almanyada hükûmet ile muhtelif kiliseler arasında bir ihtilâf çıkmıştır. Berlin baş piskoposu, millî iktisad nazırı Funk il görüştüktü sonra muhtelif kiliselerin piskoposlarını Berline davet etmiş ve kiliselerde mevcut altınların yarısını hükûmete teberra etmeğe davet etmiştir. Piskoposlar bu talebi reddettiklerinden aradaki ihtilâf şiddetlenmiştir.

Paris 20 — Alman hududu civarındaki Havas muhabiri bildiriyor: Münih suikastından sonra Almanyada beş bin tevkifat yapılmıştır. Tevkif edilenler arasında birçok nazi şefleri de vardır. Birçok idamlar yapılmıştır. Şimdiki temizleme 1934 senesindeki temizlemeden daha esash olacaktır.

Fransada 80 bin kişilik Leh ordusu kuruldu

Kanadada da bir Leh fırkası kuruluyor

Londra 20 — Burada bulunan Leh başvekili general Sikorski, Fransada beş fırkalık bir Leh ordusu kurduğünü beyan etmiştir. Bu ordu, on beşer bin mevcudlu dört fırkadan mürekkeptir. Kanadadaki mevcut Lehlerden mürekkep bir Leh fırkası teşkil edilecek ve Kanada ordusuna bağlanacaktır.

Bir Amerikan petrol gemisinde infilâk oldu
İki vapur daha torpille battı

Paris 20 — Çarşamba günündenberi Bayon limanında bulunmakta olan Panama petrol kumpanyasına aid bir Amerikan petrol gemisinde infilâk olmuştur. Vapur, hamulesini boşaltmıştı, tayfalar da vapurun ambarlarını temizlemekle meşgul bulunuyordu. İnfilâk vuku bulduğu zaman 40 tayfadan yirmisi karada bulunuyordu. Bir tayfa yaralanmıştır. Vapurun kaptanı ortada yoktur. Kaptan köprüsü infilâk neticesinde çölmüştür. Zabita infilâkın bir sabotaj neticesi olup olmadığını tahkik etmektedir.

Paris 20 — Şimal denizinde biri 1500 tonluk bir Felemenk, diğeri de 5000 tonluk Graçya namındaki İtalyan vapuru torpillere çarparak batmışlardır. Tefefat miktarı belli değildir.

Fransa, Türkiye ile ticarî münasebetlerini genişletmek kararındadır

Paris 20 — Londraya gidecek olan Türkiye Hariciye Vekâleti umumi kâtib B. Numan Menemencioğlunun riyasetindeki Türk heyeti, cuma günü buraya gelerek Pariste iki gün kalacak ve Fransız ricâlele temaslarda bulunacaktır.

Fransa hükûmeti, Türkiye'den dört milyon franklık toprak mahsulü satın alınması için müsaade vermiştir. Türkiye ile Fransa arasında ticarî mübadeleler fevkalâde genişletilecek ve inkişaf ettirilecektir.

Çekoslovakya'da 50 bin kişi tevkif edildi

Almanya, Polonyada da karışıklıklar çıkmasından endişe ediyor

Varşovadaki yahudi mahalleleri barikadlarla şehrin diğer kısımlarından ayrıldı

Pragda önünde kanlı hâdiseler olan Meçhul asker âbidesi

Amsterdam 19 (A.A.) — Kandesblad gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor:

«Çekoslovakya'da 50 bin kişi» tevkif edilmiştir. İdam edilen talebenin isimleri neşredilmiştir. Bazı profesörler de tevkif edilmiştir. Profesörler arasında da idam edilenlerin mevcud olup olmadığı belli değildir. Yaşları 20 den az olan talebe serbes bırakılmıştır.

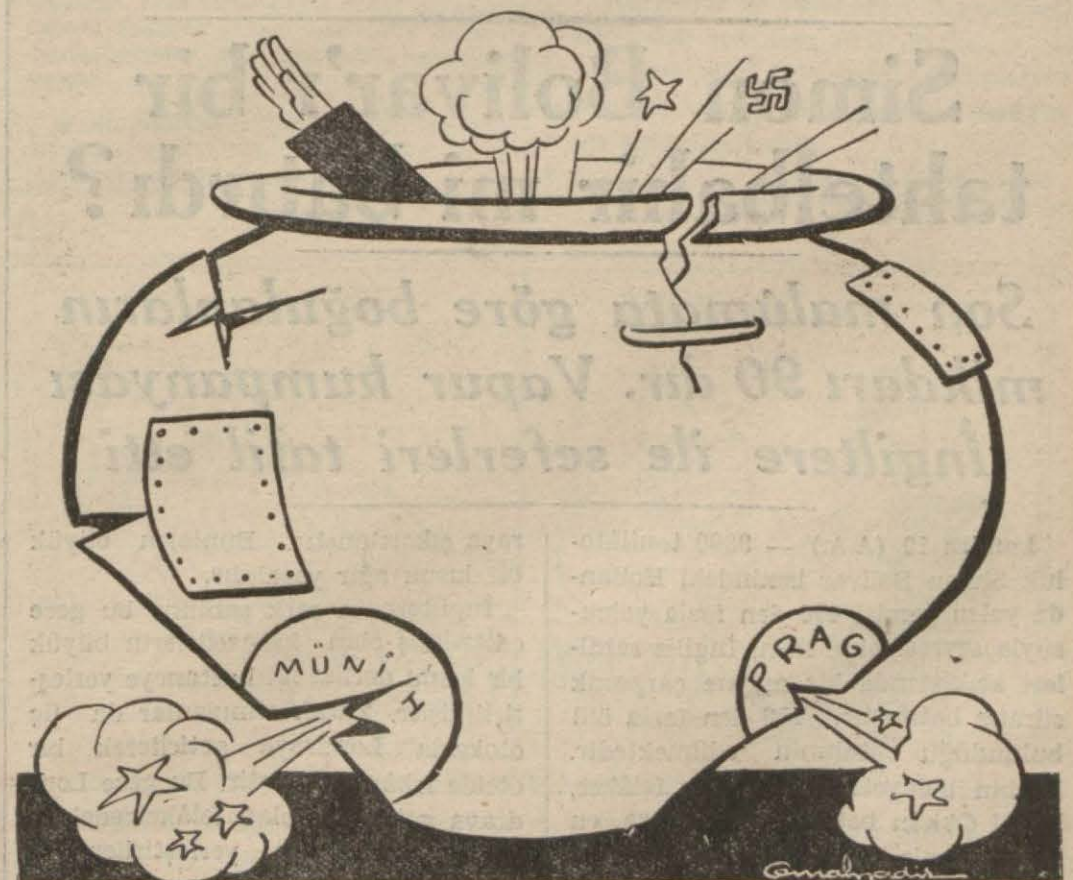
Hadiseler heyecan uyandırdı

Londra 19 — Pragdaki hadiseler her tarafta büyük heyecan uyandırmıştır. Nazi hücum kitaları mensup-

olarının 120 Çek vatanperverini öldürdüklerini ve 2500 kişinin tahasşüt karargâhlarına sevk edildiği teyyüd etmektedir. Bu hadiseler üzerine Meçhul asker âbidesi önünde bir toplantı yapan Çek üniversite talebesinden 10 kişi ve iki Çek polisi kurşuna dizilmiştir. Pragda kahvehaneler, tiyatro ve eğlence yerleri saat onda kapanıyor. Prag ile telefon mükâlemesi kesilmiştir.

Yeni bir hadise

Kopenhag 19 (A.A.) — Politiken gazetesinin Prag muhabiri yazıyor: (Devamı 4 üncü sahifede)

(Almanyadaki dahili karışıklıklar münasebetile)
Keskin sirke kabına zararlı...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

İngiltere garp cephesine yeni kuvvetler gönderiyor

B. Eden, garp cephesindeki müşahedelerini radyoda anlattı

Paris 20 — Fransada bulunan İngiliz Harbiye Nazırı Hoar Belisha Havas muhabinine garp cephesindeki tedkik ve teftişlerinden pek memnun kaldığını, garp cephesine yeni İngiliz kuvvetleri sevkedileceğini ve Fransız ordusunun dünyanın, en iyi ordusu olduğunu söylemiştir.

Londra 20 — İngiliz Müstemlekât nazırı B. Eden, garp cephesinde ve Majinot hattındaki müşahedelerine dair dün akşam Londra radyosunda bir konferans vermiştir:

B. Eden İngiliz Dominyon nazırları ile beraber, geçen hafta Majinot hattını ve bu hattın gerisinde otomobillerle binlerce kilometrelik sahayı gezdiklerini söyledikten sonra «Asker olsun, sivil olsun herkes, müzmin tecavüzlere katı bir nihayet vermek için aynı sarsılmaz imanı, aynı katı azim ve iradeyi besliyor. Hiç kimse şüphe etmiyor ki, nihai zaferi hak ve hürriyeti müdafaa edenler kazanacaklardır. Majinot hattını gezdik. Bu hattı mükemmel, azimkâr bir ordu müdafaa ediyor. Bu askerlerin parolası şudur: «Buradan geçilmez». Fransa bu hattı büyük fedakârlıklarla yapmıştır. İngiliz ve Fransız askerleri, her yerde birbirine kardeş muamelesi yapıyorlar. İksinin de zafere imanları ve idealleri katı ve müşterektir.»

İngiliz - Fransız hava kuvvetleri bir elden idare edilecek

Bu kuvvetlerin başında bir İngiliz kumandanı bulunması kararlaştırıldı

Londra 19 (A.A.) — Müttefik hava kuvvetlerinin bir elden idaresi kararlaştırılmıştır. Müttefik hava kuvvetlerine kumanda edecek olan İngiliz kumandanı kara kuvvetleri için general Gamelin'e verilen salâhiyeti haiz olacaktır.

Bu iş için en liyakatli zat intihap edilmiş kumandanlığa tayin edileceği zannedilmektedir.

Bir hava muharebesi

Kopenhag 19 (A.A.) — Groenlând'dan dönen Danimarkanın Disko vapuru yolcuları 10 teşrinievvelde azimet seyahatleri esnasında Bergenin 70 mil garbinde dört İngiliz zarhlı ile 10 büyük Alman bombardıman tayyaresi arasında şiddetli bir muharebeye nasıl şahid olduklarını anlatıyorlar.

Tayyareler yüz bomba atmış, fakat İngiliz vapurlarına isabet vaki olmamıştır. Buna mukabil bir Alman tayyaresi düşmüştür.

Aynı yolcular Groenlând'dan dönerken bir İngiliz destroyerle bir Alman vapuru arasında cereyan eden muharebeye şahid olmuşlardır. Zannedildiğine göre, bu vapur imdad işaretleri gönderen Mecklenbourg vapurudur.

Fransız tebliği

Paris 19 (A.A.) — 19/11 sabah tebliği: Gece kayde şayan hiçbir hâdise olmamıştır.

Paris 19 (A.A.) — 19 teşrinisani akşam tebliği:

Dün sakin geçmiş, yalnız bazı mev-

Hitlerin eski bir arkadaşının ifşaatı

«Almanya Hitlerle karşı isyan ve ihtilâl hazırdır»

Paris 19 (A.A.) — (Havas): Hitlerin eski arkadaşı fakat sonra en büyük düşmanı olan Otto Strasser Paris - Soir gazetesine verdiği mülâkatta «Almanya 1941 de kurtulacak» demiştir.

Strasser büyük bir gizli cemiyet olan «Siyah cephe» nin şefidir. 1934 te Almanya'dan ayrıldıktan sonra Viyana'da, müteakiben Prag ve Zürih'de Hitlerle karşı fasilasız mücadele etmiş ve fakat son Münih sulkasinde âmil olduğunu bildiren Alman hükümetinin müracaatı üzerine Zürihten ayrılmaya mecbur kalmıştır.

Strasser:

«Münih infilâkının nasıl ve hangi şerait içinde vukubulduğunu öğrenir öğrenmez, bunun Gestapo tarafından yaptırıldığını anladım» demiştir.

Almanya'daki vaziyete gelince, Strasser şunları ilâve ediyor:

«Siyah cephe azasından bir çoğu ile münasebetim olduğu için size temin edebilirim ki Almanya Hitlerle karşı isyan ve ihtilâl hazırdır. Bunun için şu üç şartın tahakkuku lâzımdır:

- 1 — Almanlar harbin dehşetini hakikaten hissetmişlerdir,
- 2 — Almanya ilk askerî muvaffakikaten hissetmelidirler,
- 3 — Mahrumiyetler gittikçe daha ağır bir hale gelmelidir.

Bu üç şartın önümüzdeki ilkbaharda tahakkuk edeceğini zannediyorum.»

Vali çarşamba günü geliyor

Bükreşte bulunan vali ve belediye reisi B. Lûtfi Kırdar, çarşamba günü İstanbul'a dönecektir. Vali Bükreşte tedkiklerine devam ediyor.

Adliye Vekili gitti

Bir haftadır şehrimizde bulunan Adliye Vekili B. Fethi Okyar dün geceki ekspresle Ankara'ya avdet etmiştir.

Motörde yangın

Bu sabah Heybelide, makinist Koço, hareket ettirmek için Tayyar deniz motorünün makinesini kızdırırken motörde yangın çıkmış, Heybeli itfaiyesi derhal yetişerek ateşi motor kısmen yandıği halde söndürmeğe muvaffak olmuştur.

Belediye harita müdürlüğü imar müdürlüğüne bağlanıyor

Belediye fen heyetine bağlı olan harita müdürlüğü 940 bütçesile imar müdürlüğüne bağlanacaktır. İstanbul evvelce bir şirkete haritası yaptırılmıştı. İmar faaliyeti üzerine harita değişeceğinden yeni bir harita yapılacaktır.

Adli tebligat posta ile yapılacaktır

Ankara 19 (Telefonla) — Adli tebligatın posta vasıtasile yapılması hakkındaki kanunun tatbikinin geri bırakılması hususunda posta telgraf umum müdürlüğü tarafından hazırlanan kanun projesi geri alınmıştır. Adliye Vekâleti kanunun tatbikinin geri bırakılması için posta idaresince ileri sürülen mütalâaya iştirak etmemiştir.

Alman esirler

Skoçyadaki kamptan üç kişi kaçtı

Londra 19 (A.A.) — Üç Alman esiri Skoçyadaki üsere kampından kaçmıştır. Bunlar bir denizaltının çok genç mürettebatındandır. Birisi 15 ve diğer ikisi de 17 yaşındadır. Bunlar kampı çeviren tel örgülerin arasından sıyrılarak dışarı çıkmışlardır. Yanlarında paraları olmadığı gibi yiyecekleri de yoktur ve İngilizce de bilmiyorlar. Bütün Skoçya postalarına keyfiyet bildirilmiştir.

Küçük Memleket haberleri

★ Zonguldak 19 — Dün Zonguldakta hava pasif korunma tatbikatı yapılmıştır.

★ Mersin 19 — Kazalarımızda toplu bir halde tedkiklerde bulunmakta olan mebuslarımız şehrimize dönmüşlerdir.

★ S. Karahisar 19 — Mevsimsiz devam eden yağmurlar dolayısıyla tohumu temin edilmemiş olan köylünün sonbahar tohumluk ihtiyacını karşılamak üzere Ziraat bankası köylüye tohumluk tevziatına başlamıştır.

Mussolininin yeni nutku

«Avrupada harp hali, milletlerin normal hali oldu,, diyor

Roma 19 — (Stefani) ajansı bildiriyor: Korporasyon'lar Nezaretinde dün öğleden sonra toplanan yüksek otarşi komisyonunda Mussolini tarafından söylenen nutkun metni şudur:

«Yüksek otarşi komisyonu bu sene İtalya aleyhinde tatbik edilen sinsi zecri tedbirlerin dördüncü yıldönümünde toplanıyor. Şunu da ilâve edelim ki bu tedbirler, bunları bize tahmil edenlerin arzusu hilâfına olarak memleketimiz için hayırlı neticeler vermiştir. Bugün mübalâğaya düşmeden tarihi olarak tavsif edilecek ahval ve şerait içinde toplanıyoruz. İtalyanın tarzi hareketi sayesinde askerî bakımdan henüz Avrupa kutasına sirayet etmemiş olan harp iktisadi bakımdan bir dünya harbi şeklini almıştır. Çünkü harbi bilâistisna dünyadaki bütün memleketlerin iktisadi ve içtimai faaliyetlerini sek-

taye uğratmış ve altüst etmiştir.

Harp iktisadiyatı ve sulh iktisadiyatı yoktur. Yalnız harp iktisadiyatı vardır. Çünkü tarih bakımından harp senelerinin adedi harp halinin milletlerin daha doğrusu Avrupa kutasında yaşayan milletlerin normal hali olduğunu isbat etmektedir. Sulh içinde geçtikleri söylenen seneler de bile «müsellâh harbi» hazırlayan başka tipte «harpler» yapılmaktadır. Binaenaleyh iktisadiyata hâkim olması lâzım gelen ve hâkim olan önüne geçilemeyen «müsellâh harp» ve onun mukadderatıdır. Bu hakikati nazarı itibare almak istemiyen felâkete doğru yürür, ve bunu müdrik olmadığı için de bu felâketten şikâyet etmeğe veya hayret izhar etmeğe hakkı olamaz. İtalyan milleti şimdi otarşi uğrunda açılan harbin yalnız faydasını değil lüzumunu da hissetmiş ve anlamıştır.

Alman - Rumen ticaret müzakereleri çıkmaza girdi

Almanya Romanyayı doğrudan doğruya tazyik edemiyor

Bükreş 19 (A.A.) — (Havas): Almanya - Romanya ticaret müzakereleri bir çıkmaza girmiştir. Almanyanın Romanyayı mecbur etmek için ne gibi bir tazyik vasıtasına baş vuracağı merak edilmektedir. Romanya şimal hududunda Almanyadan Sovyetlerle tecrid edilmiştir. Buna binaen üzerinde ancak Macaristan yolu ile bir tazyik yapılabilir. Almanya Romanya ile müşterek hududu kaybetmekle Romanya ekonomisini kendi lehine kullanmak fırsatını da kaybetmiştir.

Bükreş 19 (A.A.) — Reuter ajansı Almanyanın Romanya mallarını satın almak için piyasa fiyatından yüzde on beş fazla teklif ettiğini bildiriyor ve diyor ki:

«Her halde Almanya mübayaatının bedelini döviz olarak peşin verecek vaziyette değildir. Zira Hariciye nezaretinin ekonomi şubesi direktörü B. Clandius iki memleket arasındaki

ticaretin münhasırar. mübadele esasına dayanmasında ısrar etmiş ve Milli ekonomi nazırı meseleyi tedkik edeceğini vademiştir.

Almanyanın sarfettiği gayret

Paris 19 (A.A.) — (Havas): İsviçre'deki müşahidlere göre Fransız - İngiliz iktisadi anlaşması, bitarafı mübadele esasına dayanan bir iktisadi sisteme sürüklemek için Almanya tarafından sarfedilen gayretlere karşıdır. Filhakika İsviçreye gelen haberler, teşrinisani sonunda Berlinde bütün Doğu - Cenup devletlerinin iştirak edeceği bir nevi ekonomi konferansının toplanacağını bildirmekte idi. Macaristanla Bulgaristan böyle bir şeyden henüz haberdar edilmemişlerini bildirmişlerdir. Bununla beraber Almanya İngiliz - Fransız ablokasının kendisini tedarikten menettiği malzemenin Avrupa kıtası memleketlerinden kısmen temin için halen elinden geleni yapmaktadır.

Bir Alman gemisini mürettebatı batırdı

Mürettebat Skoçya sahilinde bir limana çıkarıldı

Londra 19 (A.A.) — Bir Alman gemisinin mürettebatını teşkil eden 57 kişi dün bir Skoç limanına çıkarılmıştır. Bunlar, bir İngiliz devriyesi dur emrini verdiği zaman gemiyi batırmışlardır.

İki Alman vapuru meçhul semte gitti

Lobito 19 (A.A.) — Angola (Afrikada Portekiz müstemlekesinde) 1800 tonluk «Windhuek» ile 8000 tonluk «Adolf Woermann» adındaki iki büyük Alman vapuru dün gece Lobito'dan meçhul bir istikamete hareket etmişlerdir. Bu vapurlar harbin bida-yetindenberi Lobito limanında bulunmakta idiler.

Sovyet Rusyanın Almanya'ya büyük yardımı ümid edilmiyor

Paris 19 — Gazeteler Sovyet Rusyanın Almanya'ya büyük mikyasta malzeme vermesi mümkün olmadığını yazıyorlar. Bunun başlıca sebebi nakil işinin güçlüğüdür.

Fransız büyük elçisi İstanbul'da

Ankara 19 (Telefonla) — Fransanın Ankara büyük elçisi B. Massigli bu akşamki ekspresle İstanbul'a hareket etti.

Londrada dört bomba patladı

Bombaları İrlandalı tedhişçilerin bıraktıkları anlaşıldı

Londra 19 (A.A.) Harbin bida-yetindenberi ilk defa olarak İrlanda tedhişçileri ışıkların söndürülmesinden istifade ederek bombalarla suikastler tertip etmektedirler. Dün Londranın merkezinde birçok infilâklar vukubulmuş ise de kimseye bir şey olmamıştır. İlk infilâk Picadilly ve Park Lane köşesinde, ikinci infilâk Picadilly'nin ortasında, üçüncü infilâk Upper Regent sokağında, dördüncü infilâk Lower Regent sokağında vukubulmuştur. Tiyatro ve sinema çıkışı münasebetile halk sokaklara dolmuştu. Polis kolayca intizamı temine muvaffak olmuştur.

Civarda patlamamış iki bomba bulunmuştur. Park Lane'da da saatli kurulmamış bir bomba bulunmuştur.

Amerikada Reiscümhur seçimi

Nevyork 19 — Nevyork işçi sendikasına mensup 900 bin işçi, gelecek Reiscümhur seçiminde B. Rooseveltin namzedliğine müzaheretle karar vermiştir.

Tırhan, İzmir'e iki gün teahhurla gitti

İzmir 19 (A. A.) — Bir iki gündür beri Akdenizde hüküm süren şiddetli fırtına yüzünden Tırhan vapuru iki gün teahhurla dün limanımıza gelmiştir.

Simon Bolivar'ı bir tahtelbahir mi batırdı?

Son malûmata göre boğulanların mikdarı 90 dır. Vapur kumpanyası İngiltere ile seferleri tatil etti

Londra 19 (A.A.) — 8300 tonilâtuluk Simon Bolivar isimindeki Hollanda yolcu gemisi 400 den fazla yolcusuyla seyretmekte iken, İngiliz sahilleri açıklarında bir mayne çarparak süratle batmıştır. 150 den fazla ölü bulundugu tahmin edilmektedir. Harbin bida-yetindenberi, bu felâket, Royal Oak'ın batmasından sonra, en büyük deniz felâketini teşkil etmektedir.

Öğrenildiğine göre, geminin yolcularından 100 kadarı, Harwichte ka-

raya çıkarılmıştır. Bunların büyük bir kısmı ağır yaralıdır.

İngilterenin şark sahiline bu gece çıkarılmış olan kazazedelerin büyük bir kısmı derhal iki hastaneye yerleştirilmiştir. Yaralı olmyanlar da üç otokarla Londraya getirilerek bir otele iskân edilmiştir. Bu gece Londraya getirilmiş olan felâketzedelerin adedi, hastanelere yerleştirilenlerle beraber, 251 dir. Bunların 230 u büyük, 15 i çocuk, 6 sı da bebeektir.

(Devamı 4 üncü sayıfede)

AKŞAMDAN AKŞAMA

Edebiyat tedrisatı nasıl olmalı?

Şöyle demenin aleyhtarıyım:

— Mekteplerde şimdiye kadar okutulan tarz yanlış. Derhal baştan aşağı değişiklik yapmalı!

Bu çeşit cezirliklerin şimdiye kadar çok zararlarını gördük. Aklimıza geleni hemen yapmak yüzünden az darbeler yemedik. Nesillerin birbirleriyle irtibatı kesildi, çocukların zihinleri allak bullak oldu, muallimler eski tecrübelerinin semeresinden artık istifade edememek bebahtlığına uğradılar, hülâsa birçok sahalarda hercümerc kaydedildi.

Fakat bunlar böyledir diye Maarifin olduğu sistemde kakılıp kalması eibette doğru değildir. (Bilhassa şimdiki sistemde!)

Edebiyat tedrisatını nazarı itibara alalım.

Son günlerde münakaşa mevzuu olan kitap ve muallim meselesini bir tarafa bırakıyorum. Nefsi maddeye geelim. Bir lise talebesinin edebî hüviyeti tekkarrür etsin diye neler okutuyoruz?

1 — Divan edebiyet ve üç beş eski halk şairi.

2 — Tanzimattan Edebiyatı cedide ve Fecri Âtının sonuna kadarki safha.

3 — Lisanın yenilenmesinden sonraki kısım.

Birincisi bir müze kıymetini haizdir. Şüphesiz, mütehasşısın elinde bulunmaz değerdir. Gerek medfûller, mazzunlar, gerek tasavvuf unsurları ve şimdi kullandığımız arabî ve farisî kelimelerden hasıl olma zarif terkibler, bir tek karakuşî hükümle: «Kötü şeyler!» diye millî defterden silinmez. Fakat bu heyeti umumiye, daha ziyade üniversite, hattâ enstitü mevzuu değil midir? Ben samimî olarak itiraz ediyorum: En meşhur divanların bile tamam hatmini yapmış değilim. Ben ki, mektepte arabî ve farisîsi kuvvetli talebe arasındaydım; senelerce şair hevesliydim, şairlik eddim!... Şayet en maruf on eski divanı yüzünden okuyacak on yeni edebiyatımız - (edebiyat muallimleri de buna dahil) - varsa «bravo!» derim. Farz muhal, lise talebesini divan şiirinde allâme haline getirsek bile lisan, felsefe, fikir ve his noktalarından ne istifadeleri olacak? «Osmanlı edebiyatı tarihi» isimli mücmel bir cild içinde Fuzulîden, Nefîden, Nedimden ve diğer üç beş eski edipten - pek meşhur olmuş - sekiz on misal göstermek liselerimiz için kâfidir, vafidir kanaatindeyim.

İkinci kısmın kıymeti ise, - garbî kötü taklidi oldukları için - birinci den ne kadar fazladır bilmem. Buna dahil unsurlar bilhassa lisan noktasından katıyen örnek olamıyorlar. Binaenaleyh edebiyat tarihi çerçevesinden dışarı çıkamazlar. Onları da diğer bir müntehabat kitabı içinde, en meşhur olmuş nümunelerle göstermeli. O kadar.

Üçüncü maddedekiler, dil noktasından âlâ. Fakat fikir ve sanat bakımından pek minimini çocuklardır. Müstakbel münevverin edebî zevkini bu cılız ve kansız mevcudiyetle nemandırmağı nasıl umarız?

Öyleyse?

...

«Öyleyse» nin cevabı bence şudur: Dünyada mevki almış büyük edebiyatların müntehabatından pürüzsüz tercümeler yapmak, Yunanından, Latinden, Fransız klâsiklerine, Al-

ŞEHİR HABERLERİ

Piyasada ecnebi malları çoğalıyor

İhtikârla mücadele kanununun ısdarı tehir edilecek

Avrupada yeni bir harp başlaması üzerine bir kısım eşya fiyatlarında sebepsiz yere yükselme görülmüş, bunun üzerine hükûmet bir taraftan bu yükselmeye mani olacak tedbirler almakla beraber diğer taraftan ihtikârla mücadele için bir kanun tanzimine başlamıştı. Ankaradan gelen haberlere göre kanunun müzakeresi

tehir edilmiştir. Buna sebep şudur:

Hükûmet on beş gün kadar evvel bir kısım ihracı memnû maddelerin serbesce dışarıya gönderilmesine müsaade etmişti. Bu karar ihracat piyasasında genişliğe sebep olmuş, bir kısım memleketlerle daha geniş alışverişler yapılmasını temin etmiştir. Bunun üzerine hariçten memleket

epey mal gelmiştir. İthalât devam etmektedir. Bu suretle stoklar arttığından ecnebi menşeli mal buhranı azalmaktadır. Son günlerde fiyatlar kendiliğinden normal hadde yaklaşmıştır.

Hükûmet bu vaziyeti nazarı dik-kate alarak yeni inkişafı talikan şimdilik ihtikârla mücadele kanununun Meclise verilmesini tehir etmiştir.

Şişli - Tünel

Belediye bu yolu asfalta çevirtecek

Şişli ile Osmanbey arasındaki binaların önlerindeki bahçeler yaya kaldırma ilâ ve edilmek üzere sahipleri tarafından Belediye emrine terk edilmişti. Bahçelerle eski yaya kaldırma tahdid eden demir parmaklıklar söktürülmüştür. Şimdi Belediye, bu bahçeleri yaya kaldırma ilâve etmek üzere tanzim etmeye başlayacaktır.

Belediye, Şişli'den Tünele kadar uzanan caddeyi asfalte çevirmeye karar vermiştir. Taksim meydanının tanzimi işi ikmal edildikten sonra buna başlanacaktır. Bu caddeden çıkarılacak taşlar şehrin diğer harap sokaklarına döşetilecektir.

Belediye, 940 senesi içinde bir milyon elli bin liralık geniş yol programı yapacak yollardan başka tali mahiyette inşa ve tamir edilecek sokakları tesbit etmeye başlamıştır. Bu sokak ve caddeler, Şişli ile Tünel arasındaki tramvay caddeside çıkacak taşlarla inşa edilecektir.

Elmalı suyu

Sular idaresi şebekeyi genişletecek

Bakırköy ve civarının suyunu temin etmek üzere Çirpıda arteziyen tecrübesi yapılmış ve müsbet netice alınmıştır. Belediye sular idaresi, Avrupadan getirttiği makinelerle bu kuyuların ağızlarını büyütmeğe başlamıştır. Yakında Bakırköy ve civarına su verilmesi mümkün olacaktır. Sular idaresi, Elmalı suyunun ıslahı ve mikdarının çoğaltılması için bir proje hazırlayacaktır. Elmalı suyu verilmeyen muntakalara da su şebekesi temdid edilecektir.

Yeni posta pulları

Bugün kullanmakta olduğumuz normal posta pullarının mevcudu tükenmek üzere olduğundan P. T. T. U. müdürlüğü bu pulların yerine 22 kıymetten ibaret mecmuu 363,50 kuruş değerinde bir takım pul tabetti-recektir. Bu pulların üzerinde Reisi-cümhurumuz Millî Şefimiz İnönü'nün, âbidelerimizin, modern binalarımızın ve memleket mahsullerimizin resimleri bulunacaktır.

Umum müdürlükçe siparişleri için lüzumlu formaliteler ikmal edilmek üzere bulunan bu pullar pek yakında İngiltereye sipariş edilecektir.

man romantiklerine, Rus romancılarına, İtalyan modernizmine kadar.

Edebiyat nümuneleri diye çocuklarımıza bunları okutmak. Gelecek nesillerin fikir ve his inkişaflarını bütün bu heyeti umumiyenin feyzinden beklemek.

Bereket versin yukarıki mukaddimeyi yaptım. Kimse bana:

— Mektepleri bir de sen mi alt üst edeceksin! - diyemez.

Buna rağmen, bunun böyle olması icab ettiğine dair kanaatim katidir. Üzerinde düşünülecek mevzudur.

(Vâ - Nû)

Haklı şikâyetler

Gaz yerine hava!

Okuyucularımızdan aldığımız şikâyetlere göre Kadıköy Havagazı şirketi, son zamanlarda borularda havagazı yerine boş hava vermekte ve bu yüzden aboneler haksız olarak havagazı sarfiyat bedelini fazla miktarda ödemektedirler.

Havagazı şirketleri, Belediyenin mukabesi altındaki imtiyazlı şirketlerdir. Halkın aleyhine hareket eden şirketlerin bu hareketlerine nihayet verilmelidir.

Hava soğudu

Orta ve Doğu Anadolu'ya kar yağıyor

Evvelki günkü yağmurdan sonra İstanbul'da hava soğumuştur. Dün sabah termometre 7 derece idi. Öğle vakti 9 dereceye kadar çıkabilmiştir. Akşam 6, gece 3 derece idi. Dün rüzgâr karayelden esmiş, vakit vakit yağmur yağmıştı.

Dün Ankara, Konya havasına, orta ve Doğu Anadolu'ya kar yağmıştır. Ankara'da dün sabah saat sekizden dokuzaya kadar kar yağmurla karışık yağmıştır. Şehre yakın tepeler kâmilan kar altındadır. Sıcaklık dün sabah 2, saat 12 de 4 derece idi. Gece 1 dereceye kadar inmiştir.

Konyada karın kalınlığı 3. Sarıkamışta 5, Uludağda 18 santimetredir. Doğu Anadolu'da birçok yerler kar altındadır. Karsta sıcaklık sıfırın altında 2 derecedir. Ege denizinde fırtına devam ediyor.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Beşiktaşta Sıtkı, Galatada Aziz isimlerindeki şahıslar, üzerlerinde bıçak taşıdıklarından polise yakalanmışlar ve mahkemeye verilmişlerdir.

★ Şoför Ahmedin idaresindeki kamyon, dün, Kumkapıda Basri isminde on dört yaşlarında bir çocuğa çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebep olmuştur. Şoför yakalanmış, Basri tedavi altına alınmıştır.

★ Mercanda Uzunçarşı caddesinde bir hurdacı dükkanı tutan ve aynı yerde yapıt kalkan Murad'ın dükkanında ölü olarak bulunmuştur. Belediye doktoru tarafından yapılan muayenesinde kanserden öldüğü tesbit edilmiş, gömülmesine izin verilmiştir.

★ Fehmi isminde biri, Galatadaki bir binasında kiracı olarak oturan Süleyman'dan kira istemeğe gelmiş, bu sırada Yusuf, Fatma ve Rebia isimlerindeki erkek ve kadınlar işe müdahale ederek Fehmiyi adamaklı döviz yaramışlardır. Polis, suçluları yakalayıp mahkemeye vermiştir.

★ Beyoğlunda Süleyman isminde bir bakkalla, müşterilerinden bayan Hüsnüye alışveriş meselesinde kavgaya etmişler, Hüsnüyenin iddiasına göre, Süleyman tarafından yarananmıştır. Polis, tahkikata başlamıştır.

★ Kasımpaşa'da oturan Fethi isminde biri, evvelki gece kendini bilmez bir halde sarhoş olarak sokaklarda bağırıp çağırarak, bir aralık da yol üzerinde Mehmed adında birinin kiraethane camlarını semsiye ile kırmış olduğu cihetle polis tarafından yakalanmış, mahkemeye verilmiştir.

Kanalizasyon

İmar plânı tatbik edilirken mecralar da yapılacak

Belediye, on sene içinde İstanbul'un Haliç sahiline meyilli olan kısımlarile Eyüp, Aksarayda, bir de Tophane, Cihangir, Dolapdere sahalarda kanalizasyon yaptırmıştı. Şehrin diğer kısımlarında lâğım teşkilâtı hâlâ eski vaziyettedir. İmar plânına göre tanzim ve imar edilecek semtlerde imar ve inşa bakımından uzun müddet ıstıklar temin edileceğinden bu gibi sahalarda suhhi şartların da taahhütü emniyetinde olması lâzımgelmektedir. Bu itibarla Belediye, on beş senelik bir programa dahil bulunan imar sahalarda caddeler açarken buraların kanalizasyonunu yaptıracak ve bu yeni caddeler ve meydanlarda inşa edilecek olan yeni binaların mecralarının behemehal umumî kanalizasyona bağlanmaları temin edilecektir.

Bir yelkenli battı

Beş kişiden ibaret mürettebatı kurtarıldı

Dün limanımızdan Çanakkaleye hareket eden «Çanakkale» vapuru, Çanakkale limanına bir telsiz haberi vermiştir. Bu habere göre, vapur, Çanakkaleye yaklaşmak üzere bulunduğu bir sırada, kereste yükü bir yelkenlinin ansızın devrilerle battığını görmüş ve tahliye sandallarını indirerek mürettebatın imdadına yetişmiştir.

Çanakkale vapuru, az sonra, «Bartın» ismini taşıyan bu yelkenlinin beş kişi olan mürettebatını kurtarmış, Çanakkaleye götürüp teslim etmiştir. «Bartın» yelkenli gemisi limanımıza kayıdı bulunduğu cihetle keyfiyet dün, şehrimiz liman dairesine de bildirilmiştir.

Bina vergisi itiraz komisyonları

Hükûmetçe kabul edilen kanuna göre yeniden teşkil edilen bina itiraz komisyonları kânunusanden itibaren faaliyete başlayacaklardır. Komisyonlar, bir Maliye Vekâleti tarafından tayin edilen iki muvazzaf âzadan ve bir de rapörtörden mürekkeptir. Tadilat komisyonları da gene eskisi gibi faaliyetlerine devam edecektir. İtiraz komisyonları şimdilik iki tane. Bunlar, şehrin Anadolu ve Rumeli yakasındaki kazalarda vergi muamelelerini tedkik ve intaç edeceklerdir. Ancak kiden bu gibi işlerle meşgul olan komisyonların mikdarı nazarı dikkate alınırsa bu iki komisyonun kifayeti etmeyeceği muhtakkak görülmüştür. Bu itibarla üçüncü bir komisyon için 940 bütçesine tahsisat konacaktır.

Sivrisinek mücadelesi genişletilecek

Taksim, Şişli, Nişantaşı, Maçka, Beşiktaş ve Sarıyerde, belediye sivrisineklere karşı birkaç ay evvel mevzî surette mücadeleye başlamıştı. Geçen gün de yazdığımız gibi vilâyetle Belediye 940 bütçesle bu mücadeleyi daha ziyade genişletmeğe karar vermiştir. Bunun için teşkilât vücuda getirilecektir. Şehrin n ziyade sivrisinekle istilâsına uğrayan ve Sıhhiye Vekâletine bağlı sıtma mücadelesinde faaliyet sahâsi haricinde bulunan bütün sahalarda, sivrisineklere temizlenecektir.

★ Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Başvekâlet müsteşarı B. Vehbi dün Ankara'ya avdet etmiştir.

Bir çırpıda

Bir yıldönümü merasiminde...

Eski kıymetli bir mektebin yıldönümü merasiminde bulunuyordum. Aramızda buranın yaşı başlı, kerli ferli mezunları vardı. Hepsi birbirlerini eski mektep lâkapları ile çağırı-yorlardı. «Horoz Şükri», «Marti kap-tan», «Motör», «Şeker Ahmed», «Kedi Nuri»...

Şu mektep çatısı altında, teneffüs-hanenin kalın duvarları arasında tek-rarlanan bu eski lâkaplar onlara gayet yerinde olarak büyük bir zevk veriyordu.

İnsanlar çok defa içinde bulunduk-ları mesud hayatın hiç farkına varmazlar. Hattâ ekseriya bundan şikâyet ederler. Meselâ şu mektep hayatı... Hangimiz mektepte iken bu hayattan zaman zaman şikâyet etmezdik?... Hangimiz tatili dört gözle beklemeydik?... Hele mektebin büsbütün biteceğini, artık kitaplardan, derslerden, büsbütün kurtulacağımızı düşünmek bize ayrı ve hususî bir zevk verirdi.

Lâkin hayata çıkınca hangimiz o eski dersiz, kasavetsiz hayatı, ders bitsin de bir an evvel çıkalım diye can attığımız sınıfları aramadık. Bunu şu yıldönümü merasiminde bir kere daha hatırladım.

Kendisine «Keçi» ismi takılan yaşlı başlı ve şimdi yüksek bir mevkide bulunan bir zat:

— Bu lâkabı bana taktıkları zaman ne kadar kızmış, köpürmüştüm... «Ben keçi ha... Beni bu derece inadı buluyorlar ha...» diye küplere biniyordum. Hattâ mektepte beni «Keçi» diye çağırın bir arkadaşımın gırtlak gırtlığa kavgaya etmişti. Onun bunun kanatmıştım. Halbuki şimdi arkadaşlarım bana «Keçi» dedikleri zaman bu lâkap kulaklarıma âdetâ nefis bir musiki gibi geliyor...

Bir aralık eski âdetleri canlandır-mak üzere falakaya yatırılan şişman bir zat sopaları yedikten sonra ayağa kalktı:

— Hey gidi hey... dedi, hayatımda hiçbir şey bana bu dayak kadar tatlı gelmedi. Yediğim her sopa beni onar yaş gençleştirdi. Sopaları yerken âdetâ küçüldüm, küçüldüm ve talebe oldum sandım... Halbuki eskiden meydan dayagı yiyeceğim diye ne kadar ödüm kopardı. Her yediğim meydan dayagı bana ne kadar acı gelirdi... Her halde sopalar aynı sopa... Lâkin ben-deki tesiri değişmiş...

Bunları dinlerken kendi kendime ders veriyordum. Gafil davranıp, şu mektep sıralarında olduğu gibi, hayatı boş yere kendime zehir ettiğimiz kim bilir nice zamanlarımız oluyor... Sonra da ikide bir hiç lüzumu yokken: «Ah, ah!... Hani saadet?» diye çırpıp duruyoruz.

Bu mektep yıldönümünde bir şey daha dikkatime çarptı. Talebeye takılan lâkaplar büyük bir nesil farkını gösteriyordu. Meselâ işte yaşı mezunlardan birkaçın lâkapları... «Mavna», «Kürek», «Yelken Hüsnü»... İşte gençlerden bazılarının lâkapları: «Otomobil Hamdi», «Motör», «Vapur Hasan»...

İşte henüz on, on beş sene evvel mektepten çıkmış genç bir mezun: «Tayare Feridun»...

Kürekten ve yelkenden tayyareye... Lâkaplar arasında nesil farkı...

Birçok eski talebenin lâkaplarından, hangi senenin mezunu olduğunu anlamak kabil...

Hikmet Feridun Es

Bay Amca ve gazete kağıdı !..

— Bir başmuharrir «Haseki hastanesinde yeni doğan çocuklar gazete kağıdına sarılıyor» diye yazıyordu bay Amca...

... Eskiden mürekkep yalayan çocuğun kâtip...

... Kağıt yiyen çocuğun âlim olacağına inanıyor olurdul...

... Şimdi gazete kağıdına sarılan çocuğun bir yaygaracı olacağına kimse inanmazsa da yine bundan bir mana çıkar sanırım!...

B. A. — Çıkar, çıkar amma ortada kağıt buhranı olduğuna göre pek iyi mana çıkmaya gerekli...

Bir iskemle kâfi değil! 225 kilo ağırlığındaki kadın neler anlatıyor?

"Hayatımda mühim olarak bir şikâyetim var: İpek çorab giyemiyorum,,

Odanın kapısını hafif hafif iki kere vurduk. İçeriden ince bir ses:
— Girisiz!... dedi.

Odanın kapısını açtığımız zaman hayretle duraladık. Dağ gibi bir vücut bu küçük odayı hemen hemen doldurmuştu. Şimdi dünyanın en şişman kadınlarından biri olan Çekoslovakyalı matmazel Terezitanın karşısında idim.

225 kiloya yaklaşan bayan Terezita yanyana koyduğu halde kendisine dar gelen iki iskemlenin üstünde büyük bir müşkülâtle oturuyordu. Rahat edebilmesi için bu iki iskemlenin yanına bir üçüncüsünün daha yerleştirilmesi şarttı.

Lâkin 225 kiloluk muazzam vücuduna rağmen matmazel Terezita bir ilkbahar gününde daldan dala koşan bir serçe kadar neşeli ve konuşkandı. Gülererek boş bir iskemle gösterdi ve şakacı bir tavırla ilâve etti:

— Bir iskemle yetişmezse bir tane daha buyurunuz!...

— Teşekkür ederim bir tanesi kâfi!... diyerek karşısına yerleştim.

Elinde madenî bir metre vardı. Bunu açtı. Asırdide bir çınarın gövdesini andıran belini ölçtü. Sonra metreyi bana gösterdi: Baktım. Gözlerim hayretle açıldı. Belinin devri tam iki metre idi. Bundan sonra aynı metreyi bacaklarının etrafında doladı. Onların devri 95 santimdi...

Aklıma ilk gelen şey yaşını sormak oldu. Vakti kadınların yaşı pek sorulmaz amma matmazel Terezitanın hususiyeti vardı.

— Kaç yaşındasınız?... diye sorunca bir genç kız tavrıyla:

— Henüz yirmi beş bahar gördüm!... diye mırıldandı.

O zamana kadar bayan Terezitanın evli olup olmadığını bilmediğim için sordum:

— Evli misiniz?

— Hayır, dedi, hiç evlenmedim!... Evlenmek niyetinde de değilim... Erkeklerle itimadî caiz değil...

— Şimdiye kadar evlenmemenizin sebebi ne?... Hiç talip çıktı mı?

Bu sözüme galiba biraz sinirlendi:

— Çıkamaz olur mu?... Tabii çıktı!... Her genç kız gibi beni de isteyenler bulundu. Fakat ben evlenmedim!... Böyle daha iyi... Ne karışım var, ne görüşüm...

— Hayatınızdan memnun musunuz?

— Son derece... Bir kere gayet rahatım... Neşem yerinde... İştiham yerinde... Hiçbir hastalıktan şikâyetçi değilim. Viyanada bir doktor benim üzerimde tetkikler yaptı. Eğer söylediklerini yaparsam, tavsiye ettiği rejime riayet edersem elli altmış kilo zayıflayacağımı temin etti. Fakat ben onun dediklerini yapmadım...

— Sebep?

— Daha fazla zayıflamak istemiyorum. Bundan çok şişmanlamağa da niyetim yok... Tam bu kararda kalmak istiyorum.

Bayan Terezita

— Demin iştihanızdan bahsettiniz de hatırıma geldi. Neler yiyip içiyorsunuz? İştihanız çok açıktır zannedirim...

Güldü:

— Herkes beni müthiş bir obur zannediyor. Bu suali niçin sorduğunuz biliyorum. Kim bilir belki de benim bir oturuşta yarım bir kuzu-yu, kilolarca ekmeği devirdiğimi zannediyorsunuz değil mi? Fakat aldanyorsunuz. Benim bir kuş kadar boşanım yoktur. Günde 250 gram ekmeği bitiremem. İki kap yemek ve bir dilim ekmeği zorla yerim... Kahvaltı ettiğim de nadirdir. Yalnız çok sulu şeyleri pek severim... Meselâ çorbayı... Bol çorba içerim...

— Doğusta mı böyle şişmansınız?

— Hayır... Yedi sekiz yaşında iken son derece cılız bir çocukmuştum... Hatta arkadaşlarım «maşa» diye benimle alay ederlerdi. Ondan sonra şişmanladım. Yalnız bardak bardak mütemadiyen su içerdim.

— Acaba bu bir hastalık olmasın?

— Hayır... Doktorlar dahillî hiçbir hastalık bulamıyorlar.

— Demek hayatınızdan hiçbir şikâyetiniz yok.

— Ufak tefek bazı şikâyetlerim var tabii... Meselâ kapılar... Bunlardan geçmek benim için epey müşkül oluyor. Muhakkak yan dönmek mecburiyetinde kalıyorum. Hele dar otomobil kapılarından geçmek benim için hiç de kolay olmuyor. Sonra bir az masraflı da oluyor. Meselâ bazan otobüsle filân seyahat etmek icap edince bana iki bilek kesiyorlar. İki kişilik yer işgal ediyorum diye...

Konuşurken dikkat ettim. Bu 225 kilo ağırlığındaki kadın, diğer hemcinsleri gibi tuvaletine, sıkılığına düşkündü.

Kendisi eğilip kalkamazken, hiçbir işini göremezken, hatta kunduralarını bile babası giydirirken kadınlıktan vazgeçememiş. Tırnaklarının boyasını bile ihmal etmemişti.

Takmış, takıştırmıştı. İki elinde, yalnız bizim baş parmağımızdan kalın olan serçe parmağı müstesna olmak üzere, ötekilerin hepsinde birer yüzük vardı. Bütün yüzükleri de ırlı taşlı idi. Bundan başka bilezikler, kolyeler, küpeler... Süse, sıkılığa itina eden matmazel Terezitanın, şişmanlığından dolayı mühim olarak bir tek derdi vardı: İpekli çorap giyemiyordu. Yer yüzünün hiçbir tarafındaki çorap fabrikaları bu kadar ırlı bacaklar için çorap çıkaramıyorlardı... Bunun için o kendi çoraplarını, yine oturduğu yerde yünden kendisi ördüyordu. Bundan bahsederken:

— Ah, ah, diyordu, bütün kadınlar ipekli çoraplarla gezsinler de ben yün çorap giyeyim... Belki de hiç ipekli çorap giymek nasip olmayacak...

Avrupadan yeni gelen Çekoslovakyalı şişman matmazel burada üç kilo

Çekoslovakya'da 50 bin kişi tevkif edildi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Hücum kitaları cuma sabahı Masaryk kolejine bir baskın yapmışlardır. Bir çok Çek talebe gecelik kıyafetle mücavir Yugoslav talebe yurduna kaçmışlardır. Yugoslav talebe de hücum kitalarına karşı Çek arkadaşlarıyla birlikte mücadele etmişlerdir.

Hususi müsaade olmadıkça hastanelerde ziyaret yasak edilmiştir. Çek üniversite partisinin iki ileri gelen azası, Dr. Matonçek ve Dr. Klima, ortadan kaybolmuşlardır. Bunların birincisi Çeklerle Almanlar arasında iyi münasebat partisinin bölge şefi idi. Almanlar bu iki doktorun ismini parti listesinden silmişlerdir.

Polonyada hâdiselerden korkuluyor

Londra 19 — İşgal altında bulunan Polonyada da hâdiseler vukua gelmiştir. Berlin radyosu Polonyada karışıklık çıkmasından korkulduğunu bildirmiştir.

Krakovi 19 (A.A.) — Alman ajansı bildiriyor: Varşova valisi neşrettiği bir kararla Varşova yahudi mahallelerinin barikadlarla tecrid edilmesini emretmiştir.

Bu yeni karar şehirli taraflardan büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır. Zira yahudi mahalleleri aynı zamanda sarı hastalık menbaıdır.

Hacha'nın beyannamesi

Berlin 19 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Çek Reiscümhuru Hacha Çeklere bir beyanname nesrederek rahat durumlarını ve nizama riayet etmelerini tavsiye eylemiştir.

Bu beyannamede şöyle denilmektedir:

«Müesses nizama karşı her türlü hareket yalnız suçlular için değil, bütün Çek memleketi için vahim neticeler doğuracaktır.»

Balkanlarda bitaraf blok

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

«Rumen topraklarının ihlâl edilmezliği Romanya harici siyasetinin temelidir. Bu toprakların dokunulamazlığı bizzat devletin bekası demektir. Bu esas üzerinde Romanya aynı yolda bütün komşularıyla halisane çalışmağa hazırdır.»

Gazetelere göre, matbuatın aldığı bu vaziyet güya Romanyanın şimdi ki Avrupa harbinden sonra cenubî Dobricayı Bulgaristana terketmeğe muvafakat eylediğine dair ecnebi memleketlerde çıkan haberlerden doğmuştur. Yine bu haberler yeni Rumen - Bulgar hududunun diğer Balkan devletleri tarafından garanti edileceğini de bildiriyordu.

birden almıştır. Bunun da sebebini şöyle izah ediyor:

— Burada tereyağ şaşılacak derecede bol... Yumurta, her şey bol ve ucuz. İnsan dayanmıyor, yiyor.

Muazzam vücuduna rağmen matmazel Terezitanın iyi piyano çaldığını söylüyorlar... Soruyorum:

— Neler çaluyorsunuz? Cazband havaları mı?...

Yüzüme dik dik bakıyor:

— Ben cazbanddan hoşlanacak derecede haff bir insan değilim...

Orası muhakkaktı. Dünyanın en ağır kadını idi. Mülâkatın sonunda arkadaşımın verdiği sigarayı sinemalarda «fıam fatal» denilen tipteki kadınları andıran bir tarzda içmeğe, dumanlarını halka halka etrafa savurmağa başladı...

H. F.

Simon Bolivar'ı bir tahtelbahir mi batırdı?

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Felâketzedelerin ifadelerine göre, Simon Bolivar o kadar çabuk bir surette yan vermeğe ve batmağa başlamıştır ki, bütün tahlisiye sandallarını denize indirerek kabil olamamıştır. Bu sebebden yolcuların bir çoğu, kendilerini denize atmağa mecbur kalmıştır. Diğer taraftan öldükleri sanılan 150 kişiden bir çoğu, vukua gelen iki infilâktan ölmüştür.

Kurtarılan kamarotlardan Wristersin ifadesine göre, geminin kapitanı Voorspuy, stüvari köprüsünde infilâkın olduğu dakikada ölmüştür.

Hollandanın Londra elçisi ve Hollanda elçiliği erkânı bu sabah derhal felâketzedelerin yerleştirildiği otele giderek gemi subaylarını isticvap etmişlerdir. Bunların ifadelerine göre, gemide sancak ve iskelede birer infilâk olmuştur. Gemi subayları infilâkların maynarlardan ileri geldiği fikrindedir. Maamafih bazı yolcular, gemiye iki torpil isabet ettiği kanaatini izhar etmektedir.

Hastanede bulunanlar, Hollandalı, Norveçli, İngiliz ve bir çok da Alman müteccisidir. Küçük kızıyla birlikte felâketten kurtulmaya muvaffak olan bir zat, kurtuluşunu şöyle anlatıyor:

«Küçük kızımın beraber sandalda yer bulamadım. Çünkü sandal dolu idi. Bunun üzerine kızım kollarının arasında olduğu halde kendimi suya bıraktım. Deniz üstünde bir sandık yakalamağa muvaffak oldum. Bunun için boşaltım ve küçük kızımı bunun içine yerleştirdim ve kendim de sandığı iterek yüzmeğe başladım. Suyun üstü mazotla örtüldü idi. Bir saat kadar bu suretle yüzdükten sonra nihayet bir gemi bizi bulup kurtardı. Küçük kızım yalnız infilâk esnasında müthiş korkmuştu. Fakat bilâhare çok mükemmel hareket etti. Kızım sırsıklamı. Ben ise yağ içinde simsiyahıttım.»

Havas muhabirinin bildirdiğine göre, hastaneye yatırılmış olan felâket-

zedelerin hemen hepsi Simon Bolivar'ın bir denizaltı gemisi tarafından iki torpil atılmak suretile batırıldığı kanaatindedir. Bunlardan birisinin ifadesine göre, ikinci torpil tahlisiye sandallarından biri denize indirilirken gemiye çarpmış ve bunun üzerine bu sandal parçalanarak içindekiler ya ölmüş veyahut denize dökülmüştür.

90 kişi öldü

Amsterdam 19 (A.A.) — Simon Boliver felâketinin bilançosu: 265 yolcu, 135 tayfadan 310 kişi kurtarılmıştır.

Londra 19 (A.A.) — Şimal denizinde batan «Simon Bolivar» Hollanda vapuru hukuku düvel kaidelerine mugayır olarak Almanlar tarafından haber verilmeden konulmuş olan bir mayna çarpmıştır.

Amirallik makamı bu hadisenin İngiliz ticaret vapurlarıyla bitaraf vapurların mutad yollarına bunları batırmak maksadile haber vermeden maynalar döken Alman hükûmetinin hukuku düvel kaidelerine ve insanlık vazifelerine riayet etmediğine yeni bir misal teşkil ettiğini beyan etmektedir.

Hollanda - İngiltere seferleri tatil edildi

Amsterdam 19 (A.A.) — Zeeland vapur şirketi bugüne kadar İngiltere ile idame edegeldiği mutazam seferleri tatil etmiştir. Son vapur bu sabah Vissingenden ayrılmıştır ve salı günü Tilburyye dönecektir.

Bir Leton vapuru da battı

Londra 19 — Dün akşam bir Leton vapuru Belçikanın Zeburj limanı açıklarında bir torpille çarparak batmıştır. Almanların Şimal denizinde bitaraf vapurların da takib ettikleri yola, ilân etmeden torpiller döktükleri anlaşılmaktadır.

★ Kadıköy Halkeviden: Halkevi temsil şubesi tarafından 21/11/39 salı akşamı Kuşdili sinemasında Hissel Şayia temsil edilecektir. Davetiyeler idareden alınır.

KADIN - AŞK - HEYECAN ve GÜZELLİK FİLMİ

SONSUZ AŞK

LOUISE RAYNER

Sinema dünyasının ebediyen iftihar edeceği bir ŞAHESERDİR.

MELEK sineması

Çarşamba akşamı takdim edeceği müjdelemekle bahtiyardır.

Önümüzdeki ÇARŞAMBA akşamı
SÜMER sinemasında

CHARLES BOYER ile beraber yarattığı «KASIRGA» filminin unutulmaz kahramanı

MICHELE MORGAN

GILBERT GIL ile beraber çevirdiği

BAR KADINI

filminde, barlarda yaşayan ve erkeklerle işvebazlık eden kadın olacaktır.

AŞKI UYANDIRAN DÜŞMÜŞ KADIN...

bir denizaltı gemisi tarafından iki torpil atılmak suretile batırıldığı kanaatindedir. Bunlardan birisinin ifadesine göre, ikinci torpil tahlisiye sandallarından biri denize indirilirken gemiye çarpmış ve bunun üzerine bu sandal parçalanarak içindekiler ya ölmüş veyahut denize dökülmüştür.

TIYATROLAR

HALK OPERETİ - Bu gece 21 de - Eski Çağhyanda: ESKİ HAMAM ESKİ TAS

...

Her akşam Sadi Keman salonunda bayan Muallâ, Salâhaddin Pınar ve arkadaşları, tarihî kostümlü balo.

...

İsmail Dömbüllü temsilleri. Bu akşam Bakırköy Miltiyadi sinemasında İsmail Dömbüllünün 25 inci senel devriyesi gerfine fevkalade müsamere «Çifte Gelinler» ko. 3 perde. Ayrıca Tursucu koverottosu.

...

Bu gece - Üsküdar Hale sinemasında - BEŞTE GELEN - Yarın gece: Kadıköy Hâlede: TAŞ PARÇASI

...

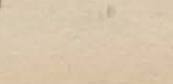
ŞEHİR TIYATROSU

İstiklâl cad. Komedî kısmı

Gece saat 20,30 da

Bir Muhasip

Aranıyor

28/11 Çarşamba'dan itibaren

ALEMDAR ve MİLLÎ Sinemalarında

Allahın Cenneti

Başlıyor.

Apartman sahipleri

Boş dairelerinize hemen iyi kiracı bulmak için «Akşam» ın KÜÇÜK İLANLARI'ndan istifade ediniz.

Her parmağında bir yüzük...
Sigara tellendiriyor

Anadolunun tek binadan ibaret istasyonları

Ankara'dan trenle iki saat ötede bulunan Kihçlar istasyonuna bundan bir buçuk ay evvel, bir tren değiştirmek zarureti üzerine inmiş, bir ahbabımla beraber iki saat kalmıştık. Kihçlar köyü, istasyondan bir saat içinde buğday, soğan ve meyveyle geçinen büyük bir köymüş, bulunduğumuz yer ise trenlerin su almak için durdukları tek binadan ibaret bir istasyondur. Etrafı, süpürsüz bu bina yapıldıktan sonra yetiştirilen bir çok akasya ağacı ile çevrilmiştir. Binanın, tahta parmaklıkla sarı bahçesi, fışkıyından sular fışkıran yuvarlak havuzuyla, küçük bir park halindedir. İçerde gülbüz tavuklar dolaşır, havuzda ördekler yıkanıyor ve fışkıyının üzerinde küme küme uçan serçeler boşluğa fırlayan su damlalarını havada iken kapıyorlardı.

Küçük bir çiflik manzarası, fakat insansız bir çiflik! Burada kaldığımız iki saat zarfında muhtelif istikametlerden dört tren geldi geçti ve bizim Kihçlar istasyonunda insan namına gördüğümüz, trenlerin gelme saatleri yaklaştıkça binadan dışarı çıkıp onları savdıktan sonra tekrar içeri dalarak iki istasyonu memurle yolculara satmak niyetiyle Kihçlar köyünden getirdiği tiri ayvaların yanıbaşında, bir akasya gölgesinde, beklediği trenler geldiği zaman bile uyanamayacak kadar derin bir uykuya sarılmış yatan ihtiyar bir köylüden ibaret kaldı.

Bu hat üzerinde, Erzuruma kadar, Anadoluyu bir uçtan bir uca kateden tren böyle sayısız tek binalardan ibaret istasyonlarda durur. Göz alabildiğine uzayan boş arazi ortasında yükseliveren bu modern binaları Anadolu'nun müstakbel köylerinin kurulacağı yerlere dikilmiş birer işaret, birer dik evi adanmış ve bunların etraflarına toplanmayı cazibeli kolaylıklarla teşvik etmektedir.

Şeyket Rado

DÜNYADA NELER OLUP NELER OLUYOR

Cersey adaları ve Normandia dükalığı

Manş denizinin cenubunda olup coğrafi mevki itibarıyla Fransa'ya aid olması lazım gelen ve hakikaten derebeylik devrinde gılgıllı Fransa'daki Normandiya dükalığının mütemmim parçası bulunan Cersey adaları ahalisi hâlâ bu adaların metbuu, İngiltere kralı olarak değil Normandiya dükalığı olarak tanımaktadırlar. Bu vaziyet İngiltere parlamentosunun Lordlar kamerasında son günlerde hararetle bir münakaşa meyzunu olmuştur. 1259 senesinde aktolunan Paris muahedesi ile İngiltere Normandiya dükalığından feragat etmiş olduğu halde krala hâlâ bu ünvanın verilmesi garip görülmüştür. Daha garibi İngiltere da-

ha sonra Fransa kralı ünvanını da almıştır. 1800 senesine kadar İngiliz hükümdarlarının ünvanı İngiltere ve Fransa kralı olmuştur. Ancak İrlandanın İngiltere'ye itihaki üzerine İngiltere hükümdarı Fransa krallığı davasından vaz geçmiştir.

İngiliz hükümdarları Fransa krallığı ünvanını terkedinceye kadar taç giyme merasiminde Normandiya ve Aguitaine dükalığına namına kralın maiyetinde birer müensil bulunmaktadırlar.

Münakaşaların neticesinde artık Cersey adaları halkının hükümdarlarını Normandiya dükalığı saymaları hukuki bir esasa dayanmamaktadır.

Garp cephesinde siper havanları faaliyette

Geçen umumî harpte mevzi muharebelerinde siper havanları büyük rol oynamıştır. Yeni harpte dahi bu harp aleti büyük bir ehemmiyet kazanmıştır. Çünkü esas itibarıyla şimdiki mücadele iki büyük müstahkem hat arasında devam eden mevzi muharebesi halini almıştır. Harbin bu şekli uzun müddet devam edecek gibi görünmektedir. Hareket harbi başlamadıkça siper havanları, iki tarafın başlıca tecavüz ve müdafaa silâhı olacaktır. Siper havanlarının geçen umumî harptenberi esasları değişmemiş ise de ehemmiyeti derecede artış etmiştir. Çünkü siper havanlarının mesafe ve rüyet kabiliyetleri artmıştır. Son İngiliz siper havanları iki nevidir. Bir nevi üç librelilik yani takriben bir buçuk kiloluk

bombayı 1500 yarıya atmaktadır. Diğer iki librelilik bombayı 800 yarıya fırlatmaktadır. Bombalar yüksek kuvvette infilak mevadde ile dolu olduğundan düştüğü yerde büyük tahribat yapmaktadır. Siper havanları her taburuna beraberinde bulunan hafif topçu kuvvetinden madur olduğundan her İngiliz piyade taburunda bir havan müfrezesi vardır. Tabur, düşman hattına bin iki yüz yarıya yaklaşınca ağır havan müfrezesi faaliyete geçerek düşman hattını tahrip etmektedir. Havan topları aşırma ateşi yaptığında öndeki arazi arızalı ve yüksek olup arkasını görmeğe mâni olsa da bombalar tesirini gösteriyorlar. Bir bomba düştüğü noktada 100 yarıya muhitindeki insan, siper ve mâniatları tahrip etmektedir.

Harpten Eskimolar istifade etmiş

Gerek Avrupalıların, gerek Amerikanın Kutub havallisinde yaşayan (Eskimo) lar kızıl tenliler gibi Avrupa medeniyeti ile temas ettikten sonra mâilet tarzları değişmesinden dolayı türlü türlü hastalıklara maruz kalmışlardır. Bu yüzden Eskimoların nüfusu gittikçe kırılıp azalmakta idi. Bu gidişle Eskimoların büsbütün ortadan kalkmaları muhtakkak idi.

Lâkin bu sene ilk defa Eskimoların sıhhati düzelmiş ve aralarında vefiyat azalmıştır. Hiç beklenmeyen ve Kutub bu eski sekenesi olan ırkın inkırazdan kurtulacağına ümid veren bu halin sebeplerini araştıran mütehassıslar garip bir neticeye varmışlardır.

Meğer bütün dünyayı sıkıntı ve sefaletle sevkette olan şimdiki harp ve buna tekaddüm eden siyasî ve iktisadî buhran Eskimolar için aynı nimet ol-

muştur. Şimdiki kadar Eskimolar avladıkları hayvanların kıymetli kürklerini Avrupa ve Amerikalı tacirlerin reşel, konserve ve emsalı karışık ve tatlı hassasını kaybetmiş tati ve tuzlu yiyeceklerle mübadele etmekte idiler.

Bu gibi maddeler ise hem Eskimoların işlerini, hem de mide ve barsaklarını bozmakta idi. Bu sene ise buhran yüzünden kürklerini bu gibi maddeler ile mübadele etmiş bulamadıklarından eski babaları gibi tavşan ve fok balığı hayvanları avlayıp bunların etleriyle tegaddi etmek mecburiyetinde kalmışlardır. Bu tatlı gıda Eskimoların eski sıhhat ve sağlamlığı ifade etmiştir. Eskimoların ihtiyarları da bu hakikati anlamış olduklarından gençlerine artık hassasını kaybetmiş yemeklerden tavaklı etmelerini nasihat etmektedirler.

Hindistanda çocuk vefiyatı

Hindistan hükümeti tarafından memleketin umumî sıhhati hakkında son neşredilen rapora göre Hindistanda çocuk vefiyatı umumî vefiyatı yüzde (24,8) kısmını teşkil etmektedir. İngilterede bu nisbet yüzde (7,1) dir. Hindistanda beş yaştan küçük olan çocuklar arasındaki vefiyat yüzde (18,6) dir. İngilterede ise yüzde (2,5) dir.

Adana hava meydanı

Adana (Hususi) — Adana hava meydanının asfaltlanması bu aylar içinde bir mütehassısı verilecek ve meydanın önümüzdeki yıla kadar bitirilmesine çalışılacaktır. Bu meydan yapılır yapılmaz Avrupa hava hatları İstanbuldan Adanaya uzatılacak ve buradan yakın Şarka devam edecektir.

Mareşal Budjenni

Moskova 19 (A. A.) — Birinci suvari ordusunun eski kumandanı ve halen Harbiye Komiser muavini mareşal Budjenni' ye bu suvari ordusunun yirminci yıldönümü münasebetiyle ikinci defa olarak Lenin nişanı verilmiştir.

24 sene deniz altında kalan bir vapur yüzdürüldü

Sofya 19 — Zora gazetesinin yazdığına göre, büyük Avrupa harbinin başında 1915 yılında bir mayına çarpma Odesa körfezi yanında batan İngiliz vapuru «Patagonya» Ruslar tarafından ayın onunda deniz altından yüzüldürülerek çıkarılmıştır. Geminin makine ve diğer daireleri iyi muhafaza olmuştur. Patagonya, 24 sene deniz altında kaldıktan sonra hâlen dünya yüzüne çıkmış bulunuyor.

Güneş, Şişliyi yendi

Dün sabah Taksim stadında Güneş ile Şişli arasında hususî bir maç yapılmış ve Güneşler güzel bir oyunla Şişlinin en kuvvetli kadrosu ile çıkan takımı 3-0 yenmişlerdir.

TAKSİM STADI:

Beşiktaş, Vefaya 1 - 0; Galatasaray, Kasımpaşaya 5 - 1 galib geldi

Beşiktaş - Vefa maçı çok sıkı oldu. Yeşil beyazlılar güzel oynadılar

Beşiktaş müdafileri bir Vefa hücumunu kesmeğe çalışıyor

Taksim stadında günün en mühim karşılaşması oldukça büyük bir kalabalık kitlesi önünde Vefa ile Beşiktaş arasında yapıldı.

Hakem Tarık'ın idare ettiği bu maçta takımlar şu kadrolarla çıktılar:

Beşiktaş: M. Ali - İbrahim, Tacî, Hüseyin, Feyzi, Cihad - Hayatî, Hakkı, Sabri, Şeref, Eşref.

Vefa: Sefa - Vahid, Süleyman - Abdus, Lutfî, Garo - Necib, Muhteşem, Hakkı, Hüseyin, Adnan.

Oyuna Beşiktaşlılar başladı. Bu hücum, Vefa müdafasında kırıldı. İlk dikalar karşılıklı hücumlarla geçiyordu. 3 üncü dakikada yeni bir Beşiktaş hücumunda Şeref bir arapası aldı ve sıkı bir şütle Beşiktaş galibiyeti ulaştıran yegâne golü kazandı. Bu gol Vefalıları harekete getirdi. Bütün hatlarında güzel bir anlaşma ile Beşiktaşın üstün bir oyun oynamaya başladılar. Bilhassa Vefa muavin hattı nazarı dikkati celledecek derecede güzel bir oyun çıkarıyordu.

Vefa hücumları birbirini takip ediyor, dakikalar ilerledikçe daha ziyade ağır bastığı görülmüyordu.

Sağdan açılan bir Vefa hücumunda Muhteşemin çok sıkı bir şütlü direği sıyrarak avuta gitti. Bunu Hakkı'nın çok tehlikeli bir şütlü takip etti ve devre bu suretle 1 - 0 Beşiktaşın lehine neticelendi.

İkinci devreye Vefalıları daha canlı başladılar ve oyunda tekrar hâkimiyet tesisine muvaffak oldular. Vefanın bu üstünlüğü devrenin 15 inci dakikasına kadar devam etti. Bundan sonra Beşiktaşlılar bu tazyikten kurtuldular ve hücumla geçtiler. Fakat hiç bir netice vermedi. Çok geçmeden Vefalıları tekrar hâkimiyeti ele aldılar. Güzel bir oyunla Beşiktaş kale-sini sardılar. Devre sonlarına doğru oyun mütevazın bir şekil aldı. 43 ncü dakikada yeni bir Vefa hücumu Beşiktaş için çok korkulu oldu. Beşiktaş kale-si karıştı. Boş kaleye muhakkak bir gol fırsatı kaçtı. İki dakika sonra da oyun Beşiktaşın 1 - 0 galibiyetiyle sona erdi.

Galatasaray - Kasımpaşa

Taksim stadında Vefa - Beşiktaş

maçından evvel Galatasaray - Kasımpaşa karşılaşmaları.

İkinci devresi oldukça sert geçen bu müsabaka 5 - 1 Galatasarayın galibiyeti ile neticelendi. Galatasaraylılar Kasımpaşanın tam kadrosuna mukabil şöyle bir takımla sahaya çıkmışlardı:

Osman - Faruk, Adnan - Musa, Enver, Celâl - Salâhaddin, Eşfak, Cemil, Bodurî, Sarafim,

Hakem Necdetin idaresindeki bu maçta Galatasaraylılar ilk dakikadan itibaren hâkimiyeti ele almışlar ve birinci gollerini Eşfakın ayağı ile kazanmışlardır. Mukabil hücumda Kasımpaşalıları beraberliği temin etmeğe muvaffak olmuşlardır. Devre sonlarında Cemil enfes bir kafa vuruşu Galatasaray'a ikinci golü kazandırmış ve devre 2 - 1 Galatasaray lehine neticelenmiştir.

İkinci devre sert bir şekilde cereyan etmiş ve Galatasaraylılar bu devrede de Eşfak vasıtasıyla üçüncü, Sarafim vasıtasıyla dördüncü gollerini kazanmışlardır. Bu arada hakem Kasımpaşadan bir oyuncuyu hatalı hareketinden dolayı oyundan çıkarmıştır. Bundan sonra Bodurinin bir kafa vuruşu ile beşinci bir gol daha kazanan Galatasaraylılar maçı 5 - 1 kazanmışlardır.

Bu müsabakadan evvel ikinci kümeden Yıldız ile Beylerbeyi arasında yapılan maçta Yıldız 2 - 1 galip gelmiştir.

Askerî liseler futbol şampiyonası

Askerî liseler arasında tertib edilen futbol şampiyonluk maçlarına dün Şeref ve Fenerbahçe stadlarında başlamıştır. Fenerbahçe stadında Adnan Akın'ın idaresinde yapılan Kuleli - Deniz lisesi maçı Kulelinin hâkimiyeti altında devam etmiş ve ilk devreyi 1-0 galib bitiren Kuleli ikinci devrede de üç sayı yaparak maçtan 4-0 galib çıkmıştır.

Şeref stadında Şazi Tezcan'ın hakemliği altında yapılan Maltepe - Bursa lisesi maçı çok zevkî ve o nisbette heyecanlı olmuştur. İlk devreyi 2-1 Maltepe galib bitirmiştir. İkinci devrede Bursalıları açılarak beraberliği temin etmişlerse de Maltepe Kemal vasıtasıyla tekrar galib vaziyete geçmiştir. Müsabakanın nihayetine doğru Bursalıları bütün enerjilerini sarfederek hâkimiyeti almışlar ve üstüste iki gol yaparak maçı 4-3 galib olarak bitirmişlerdir.

FENER STADI:

Süleymaniye, Hilali; Beykoz, Topkapı'yı yendi

Fener stadında günün ilk karşılaşması Süleymaniye ile Hilali arasında yapıldı. Havanın muhalefeti yüzünden stada pek az seyirci gelmişti. İki takım mutad kadrolarıyla sahaya çıkarak Adnan Akın'ın idaresinde oyuna başladılar.

Mütevazın bir şekilde geçen ilk dakikaları müteakib Hilaliler açılarak rakib Kaleyi tehlikeye başladılar. 15 inci dakikadan itibaren bu hâkimiyet fazlaladı ve üstüste Orhan vasıtasıyla iki gol yaparak maçı 2-0 lehinle çevirdiler.

Bu sayılar Süleymaniye'ye harekete getirdi ve birinci devrenin sonlarına doğru Danışın ayağıyla bir gol kazandılar ve devre 2-1 Hilal lehine kapandı.

İkinci devrede tamamen toplu bir oyun oynayan Süleymaniye ilk dakikalarda beraberlik sayısını yaptıktan sonra oyuna hâkim oldu ve on beşinci dakikada firakikten Danışın ayağıyla üçüncü, 22 ncü dakikada bir kafa vuruşu dördüncü gollerini yaptıktan sonra tazyikini daha fazla artırarak Hilalin kendi kendine yaptığı golle sayılarını beşe çıkardı ve maçı da 5-2 Süleymaniye'nin galibiyetiyle bitti.

BEYKOZ - TOPKAPI

Günün son oyunu Beykoz - Topkapı arasında idi. Hakem Ahmed Ademin idaresinde deki bu maçı Beykozun hücumla başladı. 10 uncu dakikada Topkapının yaptığı mukabil bir hücumda Beykoz müdafasının yaptığı bir hatayı hakem penaltı ile cezalandırdı. Fakat bundan Topkapılılar istifade edemediler. Oyun bu suretle iki tarafın gayretle devam ederken devrenin son dakikasında Beykoz kornörden bir gol yaptı ve ilk haftaym 1-0 Beykoz lehine bitti.

İkinci devrede Beykozun tamamen hâkim oynıyacağı zannedilirken hiç de böyle olmadı ve Beykozun yaptığı ikinci gole Topkapılılar da birbiri arkasına yaptıkları iki golle mukabele ettiler. Beraberlik üzerine oyun süratlendi ve Topkapılılar bir kargaşalıktan istifade ederek üçüncü sayılarını da yaptılar.

Vaziyetin tehlikeye girdiğini gören Beykozular canlanarak oyunun sonlarına doğru üstüste iki gol daha yapmağa muvaffak oldular ve müsabaka 4-3 Beykozun galebesiyle nihayetlendi.

ŞEREF STADI:

Fenerbahçe, İstanbulspor 3 - 0 kazandı

Şeref stadında günün ilk maçı Selâminin idaresinde ikinci kümeden Eyüp ile Kale arasında yapıldı. Her iki takımın zayıf olması yüzünden çok zevksiz bir şekilde geçen bu maçı Eyüplüler 4-3 kazandılar. Günün ikinci maçı Fenerbahçe ile İstanbulspor arasında yapıldı. Bu müsabakaya geçen hafta sakatlanan oyuncularından mahrum olan İstanbulsporlular genç oyuncularından teşkil edilmiş olan Samsiyahıllar Fenerin tevali eden hücumlarına canlı bir şekilde mukabele ederek ezilmeden çalışıyor ve bir türlü hâkimiyeti rakiblerine terk etmiyorlardı.

15 inci dakikaya kadar karşılıklı bir şekilde devam eden oyun yavaş yavaş Fenerin lehine inkıfafa başladı. Ve 17 ncü dakikada bir firakik atışından istifade eden Melih takımının golü goltü yaptı. Bu sayıdan sonra İstanbulspor bir iki hücum teebbüsünde bulundysa da muvaffak olmadı. Tekrar Fener üstün vaziyete geçti.

Ve 32 inci dakikada Melih geriden aldığı topa kaleye kadar girerek takımının ikinci golünü yaptı. Devre 2-0 Fener lehine kapandı. İkinci devrede her iki takım durgun bir oyun çıkardılar. Bilhassa Fenerlilerin isteksiz bir şekilde çalışması İstanbulsporun mukabil hücumlarda bulunmasına sebep oluyordu. Zevksiz bir şekilde devam eden bu devrede neticesiz geçen bir iki kından sonra 28 inci dakikada Fenerliler Esad vasıtasıyla bir gol daha kazandılar ve müsabaka bu vaziyet değişmeden 3-0 Fenerin galebesiyle bitti.

Dünkü maçların neticeleri

TAKSİM STADI:	
Yıldız - Beylerbeyi	2-1
Galatasaray - Kasımpaşa	5-1
Beşiktaş - Vefa	1-0
ŞEREF STADI:	
Eyüp - Kale	4-3
Fener - İ. Spor	3-0
FENER STADI:	
Süleymaniye - Hilal	5-2
Beykoz - Topkapı	4-3

PUAN CETVELİ

Takım	M. G. B. M. A. Y. P.
Beşiktaş	8 8 — 37 6 24
Fener	8 6 1 1 19 6 21
Beykoz	8 5 1 2 18 13 19
G. Saray	8 5 — 3 30 7 18
Vefa	8 5 — 3 18 14 18
İst. Spor	8 4 — 4 18 15 14
Süleymaniye	8 2 1 5 13 20 13
Kasımpaşa	8 — 2 6 6 20 16
Topkapı	7 1 — 6 6 39 9
Hilal	7 — 1 6 4 23 6

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Şişhane mi, Şeşhane mi?

Karilerimizden bir zat «Alta kaval üstü Şişhane», tabirine şu suretle itiraz ediyor: «Benim bu tabirde yanlış gördüğüm nokta: Şişhane kelimesidir. Bunun «Şeşhane» olması icap eder.

Mâlumunuzdur ki: Eski top ve tüfek namuluları yivsiz ve sedsiz olduklarından bunlara kaval denirdi.

Bilhare modern silâh namulularının yivli ve sedli olması ve bunların da helezon adedleri altı tane olmasından, «Şeşhane» tabiri kullanılmaya başlanmıştır.

Bu namlunun alta kaval üstü Şeşhanelli olması gibi bir tezad olamayacağından, bu

tabir ortaya çıkmış olsa gerek.»

Devlet demiryollarında ressam T. Acan

Pakhoy limanı

Japonların Pakhoy'u işgal ettiği haber veriliyor. Bu Çin limanı Tonkin körfezinde, Lien - Teheou'nun mansubındadır. Ticaret ve balık merkezidir. 1876 dan itibaren Avrupalılara açılmıştır. Mandarin dilinde ismi Pei Hai'dir.

Pakhoy limanının girip çıkması kolaydır. Eski asırlardanberi Annam ile ticaret yapardı. Geçen asırda ancak 25 bin nüfusu vardı.

VAKIT, NAKİTTİR!..

5 porsiyonluk bir komprime ile (su ve ateşten gayri hariçten hiç bir madde ilâve etmeyi düşünmeksizin) 15 kuruş mukabilinde 15 dakika gibi kısa bir zamanda zengin ve iştihali bir sofraya hazırlayabilirsiniz. Maruf ve meşhur lokantalarımızda dahi bu derece nefis bir çorbayı her zaman bulamazsınız.

Büyük yardım ve faydası âşikâr olan çorbalık sebze komprimelerimizin senelerce nefaset ve tazeliğini muhafaza ettiğine şahit olacaksınız.

ÇAPAMARKA

Mercimek, bezelye, nohud vesair hububat sebze ve çorbalık komprimelerini kilerinizde bulundurmaya ihmal etmeyiniz.

Yedek erzak: tasarruf edilmiş servet gibidir. Bilhassa dar ve sıkışık bir zamanda kıymeti daha çok takdir edilir.

Aileler için olduğu kadar yolcular ve sporcular için de her zaman ve her yerde sıcak bir yemek temini kabildir. Bakallarımdan 50 gramlık bir komprime 9, 100 gramlık bir komprimeyi 15 kuruştan alabilirsiniz.

Beşiktaş: ÇAPA MARKA

Tarihi tesisi 1915

Beşikten mezara kadar sağlam ve beyaz kalan dişler!

Diş macunu kullananlar bir çok tecrübelerden sonra neden daima

RADYOLİN

de karar kıyorlar?

Çünkü RADYOLİN

Dişlerde (Küfeki - Tartre) husulüne imkân bırakmaz. Mevcut olanları da eritir.

Dişleri mine tabakasını çizip hırpalamadan temizler ve parlatır.

Ağızdaki mikropları % 100 katiyetle öldürür.

Diş etlerini besler, diş eti hastalıklarına mani olur. Ağız kokusunu keser.

Siz de sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN

Kullanınız.

Devlet Limanları işletme umum müdürlüğünden:

İdarenin Mayıs 940 sonuna kadar ihtiyacı için muktezi asgari yedi azami on ton benzin açık eksiltilme suretille satın alınacaktır. Muhammen bedeli 2080 lira ve muvakkat teminatı 156 lira olan mezkûr benzinlerin ihalesi 27/11/39 tarihine rastlayan pazar-tesi günü saat on beşte Galata rıhtımındaki umum müdürlük binasında toplanacak olan satın alma komisyonunda yapılacaktır.

Bu baptaki şartname sözü geçen komisyonda her gün görülebilir. «9269»

iyi giyinmek, güzelleşmek istiyor musunuz?

CKM

NEOKALMİNA

GRİP, NEZLE, NEURALJİ, BAŞ, DİŞ, KIRIKLIK, SOĞUK ALGINLIKLARI ve AĞRILARI TEŞKİN EDER.

Uzun kış gecelerinde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttdir. Beher cildin fiati 80 kuruş.

6 Cildlik takımı birden alanlar için fiati: 4 liradır.

Tevzi yeri: AKŞAM matbaası Tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «Akşam matbaası» kitap servisine getirir veya gönderirseniz flat üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

Osmanlı Bankasından

1937 senesi % 5 faizli Türk borcu

% 5 faizli 1937 senesi Türk borcu

tahvillerinin zirdeki kuponları Şark Demiryolları Türk Anonim şirketi tasfiye memurlarının talimatına tev-fikan Osmanlı bankasınca 20 sentes-rin 1939 tarihinden itibaren tediye mevküne vaz'edilmiştir:

1 Temmuz 1937 taksiti:

1 No. lu nısıf döviz kuponu: Fr. S. 2,50 İsviçre frangı hasebile.

1 No. lu emtia kuponu: Fr. S. 1,791,6417 İsviçre frangı hesabla.

1 Sonkânun 1938 taksiti:

2 No. lu nısıf döviz kuponu: Fr. S. 2,50 İsviçre frangı hasebile.

2 No. lu emtia kuponu: Fr. S. 1,804,7943 İsviçre frangı hasebile.

1 Temmuz 1938 taksiti:

3 No. lu nısıf döviz kuponu: (Cem'an Fr. S. 3,468,99994 İsviçre frangı hesa-bile.

3 No. lu emtia kuponu:

Bu kuponlar:

Türkiyede: Türkiye Cumhuriyeti Merkez bankası ve Osmanlı bankası
Pariste: Osmanlı bankası
Zürich'de: Crédit Suisse tarafından tediye edilecektir.

Osmanlı Bankasından:

Osmanlı Bankası Galata idare mer-kezile Yeniciami ve Beyoğlu şubeleri veznelerile kiralık kasa daireleri, 20 ikinci Teşrin 939 Pazartesi günün-den itibaren diğer bir iş'ara kadar aşağıda yazılı saatlerde açık buluna-caklardır:

Vezne saatleri:

Saat 9,30 dan saat 16 ya kadar
âdi günler

Saat 9,30 dan saat 11,30 a kadar
Cumartesi günleri

Kiralık kasa daireleri saatleri:

Saat 9 dan saat 17 ye kadar
âdi günler

Saat 9 dan 12,45 e kadar
Cumartesi günleri

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:

İstanbul (Galata)

Türkiye şubeleri:

İSTANBUL, (Galata. Yeniciami)

MERSİN

ADANA Bürosu

Yunanistan şubeleri:

SELÂNİK, ATINA

Her türlü Banka

muamelâtı

Kiralık kasalar.

Göz Mühassısı

Dr. Şükrü Ertan

(Çağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5
doktor Osman Şerafeddin apartmanı)
Telefon: 22566

Sahibi: Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rade
Akşam Matbaası

350 yi mütecaviz altın madalya ve zafer nişanlarıyla büyük mükâfat, birincilikle diplomalar kazanan

LİMON ÇİÇEKLER
HASAN
KOLONYASININ

Benzerine Avrupa medeniyetinde bile tesadüf edilemez. Hastalara ha-yat ve şifa veren, sinirleri teskin eden, ruhi ızdırapları azaltan - bu meşhur kolonyaya ecnebler bile tapıyor. Hayran ve meftun memleketlerine hediye olarak gönderiyorlar. Denebilir ki, İngiltere, Fransa ve bütün yüksek mül-letlerin kolonyalarına falktır.

H A S A N Deposu Yeni Adresi:
Bahçekapı Beyoğlu tramvay durağı karşısında

Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4 »	500 »	2,000 »
4 »	250 »	1,000 »
40 »	100 »	4,000 »
100 »	50 »	5,000 »
120 »	40 »	4,800 »
160 »	20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.